

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

İkinci İnikat

5 Teşrinisani 1928 Pazartesi

MÜNDERECAT

	Sayfa		Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HÜLÂSASI	14	3. — Cebelibereket Mebusluğuna intihap	
2. — HAVALA EDİLEN EVRAK	14:15	olunan Naci Paşa'nın intihap mazbatası.	16
3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ		4. — TAHLİFLER	16
UMUMİYEYE MARUZATI	16	1. — Bilecik Mebusluğuna intihap edilen	
1. — Nafia Vekâletine Kütahya Mebusu		Asaf Beyin tahlifi.	16
Recep Beyin tayini hakkında Cumhuriyet Ri-		2. — Cebelibereket Mebusluğuna intihap	
yaseti tezkeresi.	16	edilen Naci Paşa'nın tahlifi	16
2. — Bilecik Mebusluğuna intihap olunan		5. — İNTİHAPLAR	16
Asaf Beyin intihap mazbatası.	16	1. — Encümenler intihabı.	16:19

1. — ZAPTI SABIK HÜLÂSASI

BİRİNCİ İNİKAT

1 Teşrinisani 1928 Perşembe

Birinci Celse

Reisicumhur Hazretlerinin iftitahı nutuklarıyla küşat edildikten sonra muvakkat Reis Refet Beyin Riyasetinde yapılan intihap neticesinde Kâzım Paşa Meclis Riyasetine intihap olundu.

Riyaset Divanının diğer azaları müşarüliyleyin riyasetleriyle intihap edildikten sonra Türk harfleri lâ-yihasının müstacelen müzakeresi kabul ve bunun için muvakkat bir encümen intihap ve teşkil edilerek celse tatil olundu.

İkinci Celse

Kâzım Paşa tarafından küşat edilerek Türk harfleri lâ-yihası müzakere ve müttefikan kabul olundu.

Sivas Mebusu Rahmi Beyin, Meclisi Âli tarafından milletin hatıra şükranı olmak üzere Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine altun levha üzerinde kabartma bir alfabe takdimi hakkındaki takriri kabul edildikten sonra pazartesi günü toplanmak üzere celse tatil olundu.

Reisi Muvakkat

Bursa

Refet

Kâtip

Afyonkarahisar

Ruşen Eşref

Kâtip

Denizli

Necip Ali

2. — HAVALÉ EDİLEN EVRAK

Lâ-yihalar

1. — Öksüz yurtların 1925-1341 senesi hesabı kat'i Kanun Lâ-yihası. (Divanı Muhasebat Encümenine)

2. — Transit suretiyle hariçten Türkiye'ye ithali istenilecek bağırsakların kabulü muvakkat suretiyle memlekete ithali hakkında Kanun Lâ-yihası. (Maliye Encümenine)

3. — Türkiye - Afganistan muhadenet ve teşriki mesai muahedenamesi ile merbutu protokolün ve aynı tarihli imza protokolünün tasdiki hakkında Kanun Lâ-yihası. (Hariciye Encümenine)

4. — Harbiümumi senelerinde Tiflis'te İspanya konsolosluğu vekâleti tarafından üseramıza sarf olunan yüzbir İngiliz lirası ve beş peninin tesviyesi hakkında Kanun Lâ-yihası. (Müdafaai Milliye ve Bütçe encümenlerine)

5. — Devlet davalarına intaç eden avukat ve dava vekillerine verilecek ücreti vekâlet hakkındaki 28 Mayıs 1928 tarih ve 1333 numaralı Kanuna müzeyyel Kanun Lâ-yihası (Maliye ve Bütçe encümenlerine)

6. — Kadimen kûra ve kasabat ahalisinin intifâlarına tahsis edilmiş olan mera ve baltalıklarla emsali yerlerin sureti tahriri hakkında Kanun Lâ-yihası. (Dahiliye, Adliye ve Maliye encümenlerine)

7. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1926 senesi hesabı kat'i Kanun Lâ-yihası (Divanı Muhasebat Encümenine)

8. — Müdafaai Milliye Vekâletinin 1928 senesi bütçesine tahsisatı fevkalâde itası hakkında Kanun Lâ-yihası. (Bütçe Encümenine)

9. — 1929 senesi bütçe Kanunu Lâ-yihası. (Bütçe Encümenine)

Tezkereler

1. — Adana'nın Karagöce Köyünden Hacı Kadir oğlu Süleyman'ın idamı hakkında Başvekâlet tezkeresi (Adliye Encümenine)

2. — Altıncı fırkanın elli ikinci alayının birinci taburunda müstahdem mülâzim Mehmet Zati Efendi hakkındaki hükmün tashihini teminen mumâileyhe ait cezadan kanunsuz görülen kısmın affına dair Başvekâlet tezkeresi. (Adliye Encümenine)

3. — Avukatların muvazenei umumiyeye dahil iki daireden ayrı ayrı ücret alıp alamayacaklarının tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi (Adliye, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

4. — Erzincan Mebusu Abdülhak Beyin masuniyeti teşriyesinin ref'i hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden mürekkep muhtelit Encümene)

5. — Eskişehir'in Yeni Mahallesinden kasap Yakup Hocoğlu Nuri Efendi hakkındaki hatayı adlinin islahına dair Başvekâlet tezkeresi. (Adliye Encümenine)

6. — Cidali Milliye iştirak edip fevkalâde yararlığı görülenler hakkındaki 400 numaralı kanun mucibince takdir ve terfik edilmemesinden dolayı ikame edilen idari davaların rüyeti Şûrayıdevletin dairei salahiye-

tine dahil olup olamayacağınıın tayin ve tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Müdafaai Millîye Encümenine)

7. — Çekirge Kanununun ikinci ve üçüncü maddelerini muaddil 1235 numaralı kanunun ikinci maddesinin tefsirine dair Başvekâlet tezkeresi (Dahiliye, Müdafaai Millîye, Adliye ve İktisat encümenlerine)

8. — Çal Müftüsü Ahmet İzzet Efendi ve rüfekaasının hâmil buldukları İstiklal Madalyası şeritlerinin kırmızıya tebdili hakkında Başvekâlet tezkeresi (Müdafaai Millîye Encümenine)

9. — Diyarbakırlı Süleyman oğlu Ahmet hakkındaki hatayı adlinin af suretiyle tashihine dair Başvekâlet tezkeresi. (Adliye Encümenine)

10. — Devrek'in Yakacık köyünden Kadioğullarından Korucu Ahmetoğlu Ahmet'in idamı hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Adliye Encümenine)

11. — 1011 numaralı Askerlik Mükellefiyeti Kanununun 109 ncu maddesi mucibince ihtiyat zabiti olacaklardan bazılarının bedeli nakdi vermeyi tercih edip bakayada kalarak mezkûr Kanunun 86, 89 ve 108 nci maddelerinden istifade ettikleri anlaşıldığından bu gibilerin bedellerinin alınıp alınmayacağınıın tayini hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Müdafaai Millîye, Adliye ve Bütçe encümenlerine)

12. — Askeri Tekaiüt Kanununun kırkinci ve kırkyedinci maddelerinin tefsiri hakkında Divanı Muhasebat Riyaseti tezkeresi. (Müdafaai Millîye ve Maliye encümenlerine)

13. — Sâbık Mülkiye Müfettişi Hasan Reşit Beyin, hamil bulunduğu İstiklâl Madalyası şeridinin kırmızıya tebdili hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Müdafaai Millîye encümenine)

14. — Kocaeli Polis Müdürü Yusuf Ziya ve Serkomiser Bahaettin Beylerin hamil buldukları İstiklâl Madalyası şeritlerinin kırmızıya tebdili hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Müdafaai Millîye Encümenine)

15. — İhtiyat zabit mektebine sevk olunanlardan memur bulunanların maaşlarının ne suretle tesviye

olunacağınıın tayin ve tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Müdafaai Millîye, Adliye ve Bütçe encümenlerine)

16. — Aciz ve kabiliyetsizlikleri dolayısıyla haklarında Memurin Kanununun birinci muvakkat maddesi tatbik edilerek tasfiyeye tabi tutulmuş olanların ücretle diğer vazifelerde istihdamları caiz olup olmayacağınıın tayin ve tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Memurin Kanunu Muvakkat Encümenine)

17. — Kırşehir'in Ömer Kahya Köyünden Musa oğlu Ömer ve Ali oğlu Hakkı'nun idamları hakkında Başvekâlet tezkesi. (Adliye Encümenine)

18. — Gediz'in Gaipeler köyünden Mustafa oğlu Hasan'ın idamı hakkında Başvekâlet tezkeresi (Adliye Encümenine)

19. — Mart - Mayıs ve Haziran - Ağustos 1928 aylarına ait raporların takdim kılındığı hakkında Divanı Muhasebat Riyaseti tezkeresi. (Divanı Muhasebat Encümenine)

20. — Maaş Kanununun sekizinci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenlerine.)

21. — Memurin Kanununun 89 ncu maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Memurin Kanunu Muvakkat Encümenine)

22. — Maaş Kanununun on birinci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Maliye ve Bütçe encümenlerine)

23. — Memleket harici mekteplere girmek üzere azimet ederek lisan tahsilinde veya fabrikalarda stajda bulunanların tâli bir mektebi ikmal etmekle beraber kabul zamanı gelmediğinden âli bir mektebe girmemiş olanların askerlik muamelelerinin ertesi seneye terki caiz olup olamayacağınıın tayini ve Askerlik Mükellefiyeti Kanununun otuz beşinci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkereleri (Müdafaai Millîye ve Maarif encümenlerine)

24. — Niksar'ın Eskidir köyünden Kocaoğullarından Ömer oğlu Kâzım'ın idamı hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Adliye Encümenine)

BİRİNCİ CELSE

Açılma Saati : 14.15

REİS : Kâzım Paşa

KÂTİPLER : Ruşen Eşref Bey (Afyonkarahisar), Avni Bey (Yozgat)

REİS — Celseyi açıyorum efendim.

3. — RİYASET DIVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1. — *Nafia Vekâletine Kütahya Mebusu Recep Beyin tayini hakkında Cumhuriyet Riyaseti tezkeresi.* 15 . 10 . 1928

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine
Nafia Vekili Behiç Beyin ahvali sıhhiyesine mebni vaki olan istifası kabul edilmiş ve Başvekâletin inhası üzerine Nafia Vekâletine Kütahya Mebusu Recep Beyin tayini tensip kılınmıştır efendim.

Reisicumhur
Gazi M. Kemal

2. — *Bilecik Mebusluğuna intihap olunan Asaf Beyin intihap mazbatası.*

REİS — Mazbata muallfel değildir, kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

3. — *Cebelibereket Mebusluğuna intihap olunan Naci Paşanın intihap mazbatası.*

REİS — Mazbata muallfel değildir. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

4. — TAHLİFLER

1. — *Bilecik Mebusluğuna intihap edilen Asaf Beyin tahlifi.*

2. — *Cebelibereket Mebusluğuna intihap edilen Naci Paşa'nın tahlifi.*

REİS — Efendim mazbatalarını kabul buyurduğunuz zevatın tahliflerini icra edeceğiz.

(Bilecik Mebusu Asaf Beyle Cebelibereket Mebusu Naci Paşa'nın tahlifleri icra olundu.)

5. — İNTİHAPLAR

1. — *Encümenler İntihabatı*

REİS — Encümenler intihabatına başlıyoruz efendim.

(Encümenlerin intihabatı yoklama suretiyle yapıldı.)

REİS — Ârâ istihsalı hitam bulmuştur. Reyleri sayacak zeyatı kur'a ile tefrik edeceğiz. Adliye Encümeni için : Hilmi Bey (Adana), Kâzım Bey (Aksaray), Kâzım Bey (Giresun). Arzuhal Encümeni için : Doktor Saim Bey (Manisa), Necip Ali Bey (Denizli), Cevat Abbas Bey (Bolu).

Bütçe Encümeni için : Arif Bey (Trabzon), Safet Bey (Erzincan), Hâzım Bey (Kırşehir). Teşkilâtı Esasiye Encümeni için : Besim Atalay Bey (Aksaray), Kemal Bey (Manisa), Kâzım Hüsnü Bey (Konya), Dahiliye Encümeni için : Mustafa Bey (Konya), Ali Rıza Bey (Kastamonu), Esat Bey (Amasya). Divanı Muhasebat Encümeni için : Necati Bey (İzmir), Mazhar Müfit Bey (Denizli), Ahmet Rasim Bey (İstanbul), Ahmet Enver Bey (İzmir). Hariciye Encümeni için : Şevki Bey (Tokat), Celâl Nuri Bey

(Tekirdağı), Niyazi Asım Bey (Kütahya), İktisat Encümeni için : Vasıf Bey (Malatya), Ahmet Münir Bey (Bursa), Emin Bey (İçel). Sıhhiye Encümeni için : Hakkı Bey (İçel), Şükrü Bey (Çanakkale), Refik Bey (Konya), Nafia Encümeni için : Ziyaettin Bey (Sivas), Şevket Bey (Ordu), Şefik Bey (Trabzon). Milli Müdafaa Encümeni için : Rifat Bey (Çankırı), Aziz Bey (Erzurum), Refet Bey (Urfa). Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni için : Baha Tâli Bey (Kars), Şahin Bey (Gaziantep), İzzet Bey (Afyonkarahisar). Maliye Encümeni için : Refet Bey (Urfa), Ziya Bey (Çankırı), Ahmet Hamdi Bey (Konya), Ali Rıza Bey (Mardin), Maarif Encümeni için : Emin Bey (Balıkesir), Doktor Saim Bey (Manisa), Doktor Emin Cemal Bey (Bolu), Abdülkadir Bey (Maras), Yakup Kadri Bey (Mardin), Hasan Tahsin Bey (Elâziz). Kütüphane Encümeni için : Ali Becil Bey (Trabzon), İbrahim Bey (Bilecik), Ali Sait Bey (Urfa), Hüseyin Hüsnü Bey (Tokat). Tefrik edilmişlerdir.

Efendim on beş dakika teneffüs etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

İKİNCİ CELSE

Açılma Saati : 16.00

REİS : Kâzım Paşa

KÂTIPLER : Necip Ali Bey (Denizli), Avni Bey (Yozgat)

REİS — Celseyi açıyorum.

Encümen intihabı hakkındaki neticeî ârâyı okuyorum.

Maliye Encümeni için (253) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Ahmet Remzi Bey (Gaziantep), Ahmet Hilmi Bey (Kayseri), Ali Rânâ Bey (Samsun), Emin Bey (İçel), Fuat Bey (Konya), İhsan Bey (Bayazıt), Kâmil Bey (İzmir), Mithat Bey (Maras), Mustafa Bey (Elâziz), Raşih Bey (Antalya), Refik Bey (Kastamonu), Reşit Saffet Bey (Kocaeli), Sami Bey (Ankara), Şevket Bey (Kırklareli), Tevfik Fikret Bey (Konya).

253 reyyle Maliye Encümenine intihap olunmuşlardır.

Divanı Muhasebat Encümeni için (248) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Ali Bey (Rize), Arif Bey (Trabzon), Asım Bey (Erzurum), Cevdet Bey (Kütahya), Hâkim Rıza Bey (Kütahya), Hayrettin Bey (Balıkesir), Hüsnü Bey (Konya), Kadri Bey (Adana), Kâzım Bey (Aksaray), Mehmet Bey (Çanakkale), Mehmet Ali Bey (Artvin), Mehmet Sabri Bey (Manisa), Neşet Bey (Aksaray), Fahir Bey (Giresun), Yusuf Bey (Denizli).

(248) reyyle Divanı Muhasebat Encümenine intihap olunmuşlardır.

Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni için (248) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Cemal Bey (Kastamonu), Galip Bey (Niğde), Hakkı Bey (Van), Hüseyin Bey (Elâziz), Kemal Bey (Adana), Mazhar Müfit Bey (Denizli), Mehmet Cavit Bey (Balıkesir), Mustafa Bey (Konya), Ragıp Bey (Kütahya), Ziya Bey (Çorum).

(248) rey ile intihap edilmişlerdir.

Nafia Encümeni için (246) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Ali Sait Bey (Urfa), Akif Bey (Manisa), Asaf Bey (Bilecik), Doktor Asım Bey (Samsun), Ethem Bey (Samsun), İbrahim Bey (Kütahya), İsmail Hakkı Bey (Kütahya), Halit Bey (Niğde), Hakkı Bey (İçel), Haydar Bey (İstanbul), Hasan Ferit Bey (Kayseri), Osman Bey (Manisa), Ragıp Bey (Zonguldağ), Salih Vahit Bey (Burdur), Ziya Gevher Bey (Çanakkale).

246 reyyle Nafia Encümenine intihap olunmuşlardır.

Maarif Encümeni için (253) zat reyeye iştirak etmiştir. Muamele tamamdır.

Abdullah Bey (Trabzon), İbrahim Alâattin Bey (Sivas), Ferit Celâl Bey (Urfa), Hamdi Bey (Ordu), Haydar Bey (Afyonkarahisar), İsmail Hakkı Bey (Balıkesir), İzzet Ulvi Bey (Afyonkarahisar), Kılıçoğlu Hakkı Bey (Kocaeli), Naim Hazım Bey (Konya), Osman Zade Hamdi Bey (İzmir), Rahmi Bey (Sivas), Refet Bey (Urfa), Samih Rifat Bey (Çanakkale), Şemseddin Bey (Sivas), Talât Bey (Çankırı).

(253) rey ile Nafia Encümenine intihap olunmuşlardır.

Sıhhiye Encümeni için (245) zat reyeye iştirak etmiştir. Muamele tamamdır.

Ahmet Fikri Bey (Erzurum), Burhanettin Bey (Kayseri), Cemal Bey (Antalya), Emin Cemal Bey (Bolu), Halit Bey (Kayseri), Hilmi Bey (Malatya), Hüseyin Hüsnü Bey (Tokat), İsmail Besim Paşa (Eskişehir), Kâzım Bey (Denizli), Mustafa Bey (Çorum), Rafet Bey (Urfa), Refik Bey (Bursa), Reşit Galip Bey (Aydın), Seniş Bey (Bursa), Salim Bey (Manisa).

(245) reyyle Sıhhiye Encümenine intihap olunmuşlardır.

İktisat Encümeni için (251) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Ahmet Hamdi Bey (Konya), Ali Rıza Bey (Mardin), Daniş Bey (Trabzon), Edip Servet Bey (İstanbul), Emin Bey (Eskişehir), Emin Aslan Bey (Denizli), Faik Bey (Edirne), Hakkı Bey (Mersin), Hamdi Bey (İstanbul), Hasan Cavit Bey (Rize), Hüseyin Bey (İstanbul), Hüseyin Bey (İzmir), Hüsnü Bey (Zonguldağ), İsmail Bey (Şebinkarahisar), İzzet Bey (Afyonkarahisar), Kâni Bey (Manisa), Kâzım Hüsnü Bey (Konya), Mustafa Şeref Bey (Burdur) Nuri Bey (Mardin), Nurettin Bey (Maras), Tahsin Bey (Yozgat), Yaşar Bey (Manisa), Yusuf Kemal Bey (Sinop), Zamir Bey (Adana), Ziya Bey (Çorum).

(251) reyyle İktisat Encümenine intihap edilmişlerdir.

Arzuhal Encümeni için (252) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Akif Bey (Rize), Ali Bedil Bey (Trabzon), Ali Ulvi Bey (Eskişehir), Emin Bey (Balıkesir), Ferit Bey (Gaziantep), Halit Ferit Bey (Ankara), Hâzım Bey (Kırşehir), İbrahim Bey (Hakkâri), İbrahim Bey (Kocaeli), Kemalletin Bey (Kocaeli), Münir Bey (İzmir), Mustafa Vasfi Bey (Tokat), Münip Bey (Van), Nafiz Bey (Erzurum), Nafiz Bey (Amasya), Nuri Bey (Muğla), Şevket Bey (Ordu), Ziyaettin Bey (İstanbul), Ziyaettin Bey (Sivas), Şevket Bey (Giresun),

(252) reyile Arzuhal Encümeni azalığına intihap olunmuşlardır.

Teşkilâtı Esasiye Encümeni için 243 zat reye iştirak etmiştir. Muamele tamamdır.

Ağaoğlu Ahmet Bey (Kars), Akçoraoğlu Yusuf Bey (İstanbul), Asım Bey (Artvin), Celâl Nuri Bey (Tekirdağı), İsmet Bey (Çorum), Hakkı Tarık Bey (Giresun), Hamdullah Suphi Bey (İstanbul), Hasan Fehmi Bey (Kastamonu), Hasan Fehmi Bey (Gümüşhane), Haydar Rüştü Bey (Denizli), Doktor Mazhar Müfit Bey (Aydın), Mehmet Emin Bey (Şebinkarahisar), Doktor Sadrettin Bey (Kars), Tahsin Bey (Aydın), Yunus Nadi Bey (Muğla).

243 reyile Teşkilâtı Esasiye Encümenine intihap edilmişlerdir. Adliye Encümeni için (242) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Ahmet Enver Bey (İzmir), Ahmet Saki Bey (Antalya), Ali Nazmi Bey (Muğla), Hamdi Bey (Yozgat), Haşan Hayri Bey (Edirne), İhsan Bey (Ankara), İrfan Ferit Bey (Mardin), Kemal Bey (Manisa), Nezih Bey (Zonguldak), Musa Kâzım Bey (Konya), Mustafa Fevzi Bey (Manisa), Münir Bey (Çorum), Osman Niyazi Bey (Balıkesir), Ragıp Bey (Kocaeli), Refik Bey (Konya), Refik İsmail Bey (Sinop), Reşit Bey (Kayseri), Sadık Bey (Balıkesir), Selâhattin Bey (Kocaeli), Şefik Bey (Bayazıt).

(242) reyile Adliye Encümenine aza intihap olunmuşlardır.

Müdafaai Milliye Encümeni için (251) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Abdülhak Bey (Erzincan), Ali Rıza Bey (Kastamonu), Avni Paşa (Cebelibereket), Aziz Samih Bey (Erzincan), Bekir Lütfi Bey (Tokat), Esat Bey (Bursa), İbrahim Bey (Bilecik), İhsan Paşa (İstanbul), Halit Bey (Bayazıt), Kâzım Paşa (Diyarbakir), Ki-

ıç Ali Bey (Gaziantep), Lütfi Müfit Bey (Kırşehir), Muhittin Nami Bey (Bitlis), Musa Kâzım Bey (Afyonkarahisar), Naci Paşa (Cebelibereket), Naşyettin Bey (Elâziz), Rasim Bey (Bilecik), Recai Bey (Ordu), Salih Bey (Yozgat), Şevket Bey (Gümüşhane).

(251) reyile Müdafaai Milliye Encümenine aza intihap olunmuşlardır.

Bütçe Encümeni için (251) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Adil Bey (Samsun), Ali Bey (Afyonkarahisar), Ali Şuuri Bey (Balıkesir), Asaf Bey (Bursa), Ata Bey (Niğde), Aziz Bey (Erzurum), Fajk Bey (Niğde), Fuat Bey (İstanbul), Hasan Tahsin Bey (Elâziz), Kâzım Bey (Giresun), Mitat Bey (Aydın), Mükerrerem Bey (Isparta), Muhlis Bey (Bursa), Nafi Atuf Bey (Erzurum), Nahit Bey (Kırklareli), Niyazi Asım Bey (Kütahya), Rasim Bey (Sivas), Recep Zühtü Bey (Sinop), Remzi Bey (Sivas), Süleyman Sırrı Bey (Yozgat), Şakir Bey (Edirne), Şefik Bey (Trabzon), Şefik Lütfü Bey (Bursa), Şevki Bey (Tokat), Yahya Galip Bey (Kırşehir).

(251) reyile Bütçe Encümenine intihap olunmuşlardır.

Hariciye Encümenine (251) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Ahmet Münir Bey (Bursa), Cemal Hüsnü Bey (Gümüşhane), Celâl Nuri Bey (İzmir), Cevat Abbas Bey (Bolu), Nebi Zade Hamdi Bey (Trabzon), İbrahim Süreyya Bey (Kocaeli), Mahmut Bey (Siirt), Necmettin Sâdık Bey (Sivas), Nusret Sadullah Bey (Samsun), Nuri Bey (Kütahya), Saffet Bey (Erzincan), Süleyman Şevket Bey (Antalya), Yakup Kadri Bey (Mardin), Zekâi Bey (Diyarbakir), Zeki Mesut Bey (Edirne),

(251) reyile Hariciye Encümenine intihap olunmuşlardır.

Dahiliye Encümeni için (251) zat rey vermiştir. Muamele tamamdır.

Abdülmuttalip Bey (Malaya), Ali Münif Bey (Mersin), Atuf Bey (Rize), Avni Bey (Samsun), Baha Tâli Bey (Kars), Cemil Bey (Tekirdağı), Cemil Bey (Bolu), Emin Fikri Bey (Aydın), Esat Bey (Rize), Esat Bey (Tekirdağı), Falik Bey (Balıkesir), Fahrettin Bey (Balıkesir), Hacim Muhittin Bey (Giresun), Halit Bey (Kars), Halil Bey (Zonguldak), Hilmi Bey (Adana), İsmail Hakkı Bey (Amasya).

251 reyle Dahiliye Encümenine intihap olunmuşlardır.

Efendim; encümenler hemen şimdiden tatilden sonra içtima edip reis, mazbata muharriri ve kâtiplerini intihap buyurlarsa gelecek içtima gününe kadar ellerinde mevcut olan evraktan intacı müm-

kün olanların Heyeti Umumiyyeye sevk edebilirler.

Perşembe günü saat ondörtte içtima etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

Kapanma Saati : 16,30

MAARİF VEKÂLETİ 1928 SENESİ BÜTÇESİNE (400 000) LİRA TAHSİSATI FEVKALÂDE İTASI HAKKINDA (1/577) NUMARALI KANUN LÂYİHASI BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATASI

Büyük Millet Meclisi Riyesti Celilesine

Yeni harflerin istilzam eylediği masarif karşılığı olarak 1928 senesi Maarif Vekâleti bütçesinde açılacak fasla tahsisatı fevkalâde itası hakkında Maliye Vekâleti Celilesince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetinin 1 Teşrinisani 1928 tarihli içtimalında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının suretiyle teffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe

Yeni harflerin istilzam eylediği masraf karşılığı olarak dört yüz bin liralık tahsisata ihtiyaç görülmüş ve mezkûr tahsisatın 1928 senesi muhtelif devair bütçelerinden tasarrufu kabil olan fasıl ve maddelerinden imhası suretiyle temini mümkün bulunmuş olduğundan bu esasa göre merbut kanun lâyihası tanzim kılınmıştır.

Bütçe Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Matbaalarda istimal edilmek üzere ithal edilecek yeni harfler için istifası lâzım gelen gümrük resmine karşılık olarak 1928 bütçesine tahsisatı fevkalâde vaz'ı hakkında Başvekeletten varit olup encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Maarif Vekili Bey hazır olduğu halde mütalaa ve tetkik olundu.

Layihaya merbut esbabı mucibede harf inkilâbının mesut neticelerini bir an evvel tahakkuk ettirebilmek için tab'iyatı teşvik ve teshil lüzumuna kanaatle hariçten celp edilecek matbaa hurufatından gümrük resmi alınmaması muvafık görüldüğü, ancak prensip itibariyle bu şekil ihtiyar edilmediğinden bütçenin tasarrufatı umumiyesi karşılık olmak ve bir taraftan irat, diğer taraftan masraf kaydedilmek üzere 1928 bütçesine 200 000 liralık tahsisatı fevkalâde vaz'ı teklif edildiği izah olunmuş ve Maliye Vekili Bey varidat ve masrafa müsavi tesiri olmak itibariyle müdevven şekilde istisnanın temini terciih edildiğini ifade eylemiştir.

Yeni harflerin kabulü gibi fevkalâde bir sebeple bu kerre hariçten ithali lâzım gelen yeni matbaa hurufatından alınabilecek gümrük resmi esasen 1928 bütçesinden derp'ş edilmiş olmadığı cihetle istisnanın gümrük varidatımızda herhangi bir tenakusu istilzam etmeyeceğini ve bir taraftan bu hurufatın gümrük rüsumu varidata kayıt, diğer taraftan da tahsisatından sarf edileceğine göre bütçenin hakikî muvazenesine tesiri olmayacağını ve istenilen tahsisat için tasarrufatı umumiyenin karşılık ittihazına dair layihada münderiç nokta nazara esasen mahal olmayıp matlup tahsisatın karşılığı da beraberinde bulunduğunu nazarı itibara alan encümenimiz lâyihayı esas itibariyle kabulü muvafık görmüş ve maddelerde ibareye ve şekle ait bazı tadilat icrasıyla lâyihanın Heyeti Umumiyyeye arzına karar vermiştir.

7. 11. 1928

Şakir
A. Şuuri
Muhlis
Adil
M. Kâzım

Şefik
M. Nahit
Niyazi Asım
Mükerrerem
Ata

Rasim

Hükümetin Teklifi
Kanun Lâyihası

Madde 1. — 1928 senesi Maarif Vekâleti bütçesinde yeni harflerin istilzam eylediği masraf namıyla yeniden açılan 718 nci fasla dört yüz bin lira tahsisatı fevkalâde ita kılınmıştır.

Madde 2. — Muhtelif devairin 1928 senesi maliyesi bütçelerinin merbut cetvelde muharrer fasıl ve maddelerinden cem'an dört yüz bin liralık tahsisat imha olunmuştur.

Madde 3. — İşbu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4. — Bu Kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

Başvekil
İsmet
Milli Müdafaa Vekili
M. Abdülhalik
Hariciye Vekili
D. Rüştü

Adliye Vekili
Mahmut Esat
Dahiliye Vekili
Ş. Kaya
Maliye Vekili
Ş. Saraç

Maarif Vekili
M. Necati
İktisat Vekili
M. Rahmi

Nafia Vekili
Recep
Sıhhiye ve İçtimaiye
Vekili
D. Refik

1928 senei Maliyesi Maarif Vekâleti Bütçesine Tahsisatı Fevkalâde İtasına ve Muhtelif Devair Bütçelerine Mevzu Tahsisattan Bazılarının İmhasına Dair Kanun Lâyihası

Madde 1. — 1928 senei Maliyesi Maarif Vekâleti bütçesinde (Yeni Türk harflerinin istilzam ey-

lediği masraf) namıyla yeniden açılan (718) nci fasla 400 000 lira tahsisatı fevkalâde olarak vazolunmuştur.

Madde 2. — Muhtelif devairin 1928 senei maliyesi bütçelerinin merbut cetvelde muharrer fasıl ve maddelerinden cem'an dört yüz bin liralık tahsisat imha kılınmıştır.

Madde 3. — Bu Kanun neşri tarihinden mutabedir.

Madde 4. — Bu Kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

Fasıl	Daireler	Muhassessatın Nev'i	Madde	Miktarı Lira
194	Maliye	Faiz ve acyo	1	
344	Dahiliye	Vilayat memurini maaşatı	0	160 000
346	Dahiliye	Tahsisatı fevkalâde	0	5 000
382	Dahiliye	788 numaralı Kanunun tatbiki masrafı	0	10 000
548	Hariciye	Hayat pahalılığı ve kambiyo karşılığı	0	5 000
795	İktisat	Müstevli hayvan hastalıkları	2	40 000
586	Matbuat	Ajans Telgraf ücreti	0	22 000
594	Sıhhiye	Vilayat memurini maaşatı	0	30 000
596	Sıhhiye	Tahsisatı fevkalade	0	6 000
473	Umumi	Temdidi müddet zamaimi	1	6 000
471	»	Maaşatı umumiye	0	1 000
473	»	Müteehhil efratla aile maaşı	2	5 000
474	»	Tahsisatı fevkalade	0	1 500
485	»	Müfettişler harcırahı	2	7 500
492	»	İşe bedeli	1	1 000
495	»	Sitaj için Avrupa'ya gönderilecek zabitan harcırahı	0	2 500
330	Tapu	Müstahtemin ücreti	1	2 000
330	Tapu	Müstahtemini müvakkate yevmiyesi	2	5 000
513	İskân	Vilayat memurin maaşatı	0	2 000
515	İskân	Tahsisatı fevkalade	0	2 000
674	Maarif	Vilayat memurin maaşatı	0	5 000
676	Maarif	Tahsisatı fevkalade	0	11 500
735	Nafia	Merkez müstahtemini müvakkate ücreti	2	30 000
725	»	Vilayat müstahtemini müvakkate ücreti	2	1 000
736	»	Vilayat mefruşat ve demirbaşı	0	1 000
737	»	Tenvir ve teshin	1	2 500
740	»	Memurlar harcırahı	1	10 000
750	»	Ecnebi mütaahassislar ve tercümanları	0	6 000
753	»	Fennî kongreler ve şirketlerle müzakere komisyonu masrafı	0	5 000
755	»	Konya ovası sulama idaresine muavenet	0	7 000
760	»	788 numaralı kanunun tatbiki masarifi	0	5 000

**RÜSUMAT BÜTÇESİNE 200 000 LİRA TAHSİSATI FEVKALÂDE VAZEDİLMESİ HAKKINDA
(1/276) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATASI**

B. M. M. Riyaseti Celilesine

Matbaalarda istimal edilmek üzere ithal edilecek yeni harfler için istifası lâzım gelen Gümrük Resmine karşılık olarak 1928 bütçesine tahsisatı fevkalâde vazı hakkında Maliye Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetinin 1 Teşrinisani 1928 tarihli içtimainda tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun Lâyihası ile esbabı mucibe mazbatasının sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe Lâyihası

Harf İnkılâbından beklenen mesut neticeleri temin etmek üzere tabii muktazi görülen kitaplar için Avrupa'dan yeni harfler celbi zaruri görülmekte ve fakat bunlardan tarife mucibince alınacak Gümrük Resmi oldukça mühim miktarlara balığ olmakta bulunduğundan gerek alâkadarların rağbetini celbetmek ve gerek binnetice halkın mezkûr harflerle ünsiyetini, tasavvur olunan zamandan daha evvel temin ederek memleketin en ticra mahallerine kadar maarif nurunu saçabilmek için ithal edilecek mezkûr harflerden Gümrük Resmi alınmaması teemmül edilmiş ise de prensip itibariyle bu şekil muvafık görülmeyip, bütçenin tasarrufatı umumiyesi karşılık olmak ve bir taraftan irat, diğer taraftan masraf kaydedilmek üzere 1928 bütçesine tahsisatı fevkalâde olarak 200 000 lira vazı muvafık görülmüş ve bu sebeple Kanun Lâyihası tanzim ve takdim kılınmıştır efendim.

Riyaseti Celileye

Yeni harflerin istilzam eylediği masarif karşılığı olarak 1928 senesi Mf. V. i bütçesine tahsisatı fevkalâde vazı hakkında Başvekâletten varid olup Encümenimize havale buyurulan Kanun Lâyihası ve esbabı mucibesi Maliye Vekili Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Ahiren kanunu mahsusuyla Meclisi Âlice kabul buyurulan Türk harflerinin bir an evvel ve memleketin her tarafında şâmil bir surette istimalini temin için iktiza eden tahsisatın vazı tabii olup esasen

talep edilen tahsisata mukabil bütçenin fusul ve mevaddi muhtelifesinden evvel miktar tahsisatta imha edilmiş olduğundan Encümenimizce Hüktümetin teklifi veçhile Lâyiha Kanuniye esas itibariyle bilka-bul ibareye ait cüzi tadilat icra kılınmış ve yeniden hazırlanan lâyihanın Heyeti Celilenin tasvibine arzına karar verilmiştir.

7 11 . 1928

S. Sırrı
M. Nahit
Şefik
Rasim
Ata

Adil Mükerrerem
A. Şuuri
Muhlis
N. Asım
Şakir

M. Kâzım

Rüsumat Bütçesine 200 000 lira Tahsisatı Fevkalâde Vazı Hakkında Kanun Lâyihası

Madde 1. — Matbaalarda istimal edilmek üzere memlekete ithal edilecek yeni harflerin Gümrük Resmine karşılık olmak üzere Rüsumat Bütçesine 200 000 (ikiyüz bin) lira tahsisatı fevkalâde olarak vaz edilmiştir.

Madde 2. — 1 Haziran 1929 tarihine kadar memlekete ithal edilecek mezkûr harflerden tarife mucibince istifası lâzım gelen rüsum, işbu fasla masraf ve bütçenin taallûk ettiği varidat faslına irat kaydedilir.

Madde 3. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4. — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

1 11 . 1928

Başvekil
İsmet
Hariciye Vekili
D. Rüştü
Milli Müdafaa Vekili
M. Abdülhalik
S. M. İ. Vekili
Dr. Refik
Nafia Vekili
Recep

Maliye Vekili
Ş. Saraçoğlu
Dahiliye Vekili
Ş. Kaya
Adliye Vekili
Mahmut Esat
İktisat Vekili
M. Rahmi
Maarif Vekili
M. Necati

1928 Senei Maliyesi Rûsumat Bütçesine Tahsisatı Fevkalâde Vazına Dair Kanun Lâyihası

Birinci Madde — Matbaalarda istimal edilmek üzere ithal edilecek yeni Türk harflerinin Gümrük Resmi karşılığı olmak üzere 1928 Rûsumat Bütçesinde yeni Türk harfleri Gümrük Resmi karşılığı namıyla yeniden açılan 307 nci fasla 200 000 lira tahsisatı fevkalâde olarak vazolunmuştur.

İkinci Madde — 1928 senei maliyesi nihayetine kadar memlekete ithal edilecek Türk harflerinden tarife mucibince istiyfası icap eden rûsum birinci madde ile yeniden açılan masraf ve taalûk ettiği varidat faslında irat kayıt olunur.

Üçüncü Madde — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

Dördüncü Madde — Bu kanunun ahkâmını ic-raya Maliye Vekili memurdur.